

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת לך לך תשפ"ד

סרקו להורדה

בהוצאת: אוריאל יעוף ופטרונות בע"מ
יפה רום 40 ירושלים ת"ו

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת לך לך תשפ"ד – התעוררות מלמטה גורמת להתעוררות מלמעלה

גם כאן רואים שיש את אברהם אבינו לפני שהוא נימול ואחרי שהוא נימול. יש את אברהם אבינו כשלוט צמוד אליו, והדיבור פורש מאברהם אבינו, הדיבור של ה' יתברך – וכשהוא נפרד מלוט, שהיה מקולקל. כן, במלים של היום הוא היה מקולקל, לא רצה את דרך ה', רצה להתחבר לעברייני סדום ועמורה – אז כל עוד שהוא היה צמוד אליו פרש ממנו הדיבור של ה' יתברך. לא יודע אם אברהם אבינו היה מודע לזה או לא.

זו עוד צרה שיש לצדיקים, שלפעמים, יש כמה מקרים כאלה בגמרא – אליהו הנביא היה רגיל אצלם, ופתאום הוא לא בא. היו צריכים לעשות תעניות, תשובה, כדי להבין מה קרה. ואז אחרי שהיו מתחננים אז אליהו היה אומר: 'ככה וככה עשית' או: 'ככה וככה לא עשית', 'ולכן לא באתי'. אז רואים שהכל מדוקדק מאד.

גם אצל אברהם אבינו ביברית בין הבתרים: באותה הזדמנות הדיבור, איך אומרים, חיובי וטוב אליו. ופתאום כשהוא שואל "בַּמָּה אֲדַע" – אז נגזר גלות מצרים על זרעו. טעות.

מצד שני, חכמים אומרים שה' אמר שאנחנו נחזיק בארץ בזכות הקרבנות, ולכן יש את כל הענין הזה של הקרבנות בברית שמה רמוזים – אז אולי הוא צדק במה שהוא שאל...

ובכל זאת, על פי האר"י הקדוש אנחנו יודעים שהענין של גלות מצרים היה כדי לעלות את הניצוצות של אדם הראשון שנעשקו ב"עֲרֹת הָאָרֶץ", מצרים, אותם הניצוצות של הקר"י שהיה לו בזמן שפרש מאשתו ק"ל שנה – אז איך זה קשור ל"בַּמָּה אֲדַע"?

ערב טוב! שבוע טוב, מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך', פרשת לך לך תשפ"ד. אנחנו בעיצומה של המלחמה. אז שהשיעור הזה יהיה לעילוי נשמת כל הנופלים, רפואת כל הפצועים, החזרת כל השבויים והנעדרים. "ה' עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן".

יש הרבה מאד סוגיות בפרשה, ואפשר להתייחס אל זה בכל פרד"ס התורה – פשט, רמז, דרש וסוד. ואין לדבר סוף. אז נתייחס קצת.

קודם כל, בענין אברהם אבינו שהיה מתהלך מעצמו, לא היה צריך סעד לתמכו כמו אצל נח – זו מעלה, מעלה.

אברהם אבינו ראש המאמינים, ראש הנימולים, מפיץ את האמונה בה' אחד, ונכרתת ברית בין ה' לבינו, לבין זרעו. וה' יתברך מנסה את אברהם אבינו עשרה נסיונות, והוא עמד בכולם. זה מעניין מאד. למה צריך לנסות את הצדיק המיוחד, הענק שבענקים, יחיד בדורו ובכל הדורות? – כדי להרבות לו שכר.

ובכל זאת, יש מערכת יחסים בין הצדיק לבין הקדוש ברוך הוא, בין הצדיק למלאכים להבדיל, בין הצדיק לעולמות העליונים, בין הצדיק לבין אנשי העולם הזה.

והיחסים הרוחניים הם מורכבים. עד שנרקמת מערכת שהצדיק מבין מי הוא ומה הוא, מה מצפים ממנו, מה תפקידו, מה שרש נשמתו, מה הוא בא לתקן בְּפֶרֶט וּבְפֶלֶל ואיך להתקשר עם בורא עולם על מנת שבורא עולם יהיה בקשר עמו – בקשר של נבואה או בקשר של רוח הקודש, או על ידי מלאכים או על ידי 'גילוי אליהו', או לא משנה באיזו דרגה – זו מערכת שמתפתחת.

שעשה אותו צדיק שממנה נברא המלאך, או התורה שהוא למד – אם היא היתה נקיה ולשם שמים, או שהיתה מעורבת טוב ורע.

אם היא מעורבת טוב ורע – המלאך הזה שנברא ממנה הוא גם מעורב טוב ורע, אז הוא גם משקר, לפעמים הוא אומר אמת, לפעמים הוא אומר שקר, ואז הוא בא ומתגלה לצדיק, ואיך אומרים? – הצדיק 'אוכל מה שבישלי'. לא פשוט. אז צריך הדרכה ונסיון. לכן היו בתי ספר לנבואה, למשל אצל שמואל הנביא, כדי שהנביאים לא יטעו בין גילויים אמתיים לגילוי של סטרא אחרא.

ומאד מעניין שהגר המצרית זכתה לראות מלאכים בביתו של אברהם אבינו – לראות, לא לשמוע. ואחר כך גם המלאכים התגלו אליה והיא לא פחדה מהם, כשהיא ברחת משרה. חכמים אומרים, זה בגלל שהיא היתה רגילה אצל אברהם אבינו. נכון שהיתה לה מעלה גדולה כי היא היתה פילגש של אברהם אבינו, וגם אחרי שנפטרה שרה היא חזרה וקיבלה את התואר 'קטורה', שמעשיה היו נאים כקטורת, זאת אומרת, היו לה מעלות. ובכל זאת...

ולמה צריך לראות את המלאכים אם אפשר רק לשמוע? מה עדיף: לשמוע? לראות? לראות מלאכים מתגשמים בגוף, או לראות את זה רק בחזיון? כל דבר מדויק על פי בית דין של מעלה, במה הצדיק הזה צריך לזכות.

רבינו הבעש"ט הקדוש זכה בתחילה, בערב פסח, כשהסתבך שם בדרך עם העגלה, שמת לו הסוס והיה צריך לסחוב את העגלה במקום הסוס, ואז הוא נשבר ובכה ונרדם – ואז הופיע אצלו פעם ראשונה בנפשו בחלומו אליהו הנביא. אחר כך הוא כבר היה רגיל לראות את אליהו הנביא ולדבר אתו בגוף. משתמע שהראיה של מלאך בגוף מלובש בתוך גוף, זו מדרגה יותר גבוהה מאשר לשמוע אותו בנפש או לראות אותו באופן רוחני בלי גוף.

מצד שני, יש מלאכים שלא רוצים בכלל לבוא לעולם הזה כדי לא להתגשם. אז למה הם באים? למה צריכים לבוא ארבעה מלאכים להגר, לכל דיבור מלאך אחר? לך תדע מה החשבונות... זה מעניין, זה מעניין.

ויש מלאכים מצד הדין, יש מלאכים מצד הרחמים, מצד החסד. כל מלאך עושה שליחות אחת. ויש מלאכים שממונים על הרבה מאד מלאכים, כמו שיש למט"ט הרבה מלאכים שהוא אחראי עליהם, שר הפנים.

אז אברהם אבינו הולך ועולה במדרגות. איך עולים במדרגות האלה? במה זה תלוי? בלימוד תורה? בהתבודדות? בעמידה בנסיונות בפועל? במה זה תלוי? אז מי שהנושאים האלה מעניינים אותו בודאי הוא

אלא שה' יתברך כורך את הכל, וככה הוא מנהל את העניינים באופן מורכב. כן, "מִשְׁפָּטֵי ה' אֲמֹת צָדִיק וְחַדְוֵי", וככה זה היה. יכול להיות שאם הוא לא היה שואל, אז היה מספיק שהוא ירד למצרים בזמן הרעב, ואולי הוא היה מעלה את כל הניצוצות של אדם הראשון.

אגב, אברהם אבינו בא לתקן את חטא עץ הדעת, כמו גם יצחק אבינו ויעקב אבינו, אבל לא הספיק כנראה שהוא ירד למצרים – זו רק היתה הכנה כדי שאנחנו, עם ישראל, נרד אחריו למצרים.

היחסים האלה עדינים, מורכבים. והצדיק הולך ועולה במדרגות האלה. אם הוא זוכה, אם הוא עומד בנסיונות, אם הוא נאמן לה' יתברך, אם הוא נאמן לתורה, אם הוא נאמן לעם ישראל, אם הוא נאמן לאמת – אז הוא זוכה. אולי זה הענין שהיה מתהלך מעצמו – שלא היה צריך לרמוז לו יותר מדי או להגיד לו יותר מדי. ואצל נח כתוב שהוא היה "מִקְטָנִי אֶמְנָה", האמין ולא האמין שיבוא המבול.

בכלל, דברתי על זה בטיש בשבת: קשה מאד להשוות בין בני אדם, קשה מאד להשוות בין צדיקים, קשה מאד להשוות בין התנאים מסביב, כן, הדור הזה לעומת הדור הזה. מה היה קורה אם נח היה בדורו של אברהם אבינו? – היה נחשב לכלום, אומרים חכמים. חכמים אחרים אומרים שהוא היה נחשב גם למשהו. איך היה אברהם אבינו בדורו של נח, אם הוא היה בדורו של נח היה יותר גדול, יותר ענק, ממה שהוא היה בדור שלו? איך הוא היה מתמודד עם הענין של המבול ושל הרשעים? כן, נח לא התפלל על רשעי דורו, ואברהם אבינו כן. וכן הלאה.

"אברהם אֶהְיֶי", אברהם אבינו אהב את ה' יתברך. לא כתוב על נח שהוא אהב את ה' יתברך, "את האלקים התהלך נח". 'אלקים', זה בכלל מדת הדין. ואברהם היה מרכבה לחסד, הֶפֶךְ מַמְדַת הַדִּין, הֶפֶךְ מהגבורה.

בכל אופן המערכת הזאת היא מעניינת מאד, מורכבת מאד, וגם שייך לדור הזה קצת להבין בדברים האלה, כי לקראת ביאת משיח בודאי תתחדש הנבואה, כפי שכתוב, ואז כולנו בסופו של דבר נהיה נביאים. זה מעניין. באיזה שלב זה יהיה בגאולה? – אני לא יודע. בודאי לא בשלב הראשון.

אז איך הצדיק יודע שזכה לגילוי אמתי? יש הרבה אנשים עם דמיונות שחושבים שהם זכו לאיזה גילוי, ואלה דמיונות שוא. לפעמים זה משהו קצת אמתי. נניח, יש אנשים שחלמו איזה חלום, והחלום קרה, ואז הם כבר חושבים שלפחות הם בדרגה של משה רבינו... זה לא כל כך פשוט. הרמח"ל הקדוש אומר על זה שבהתחלה באים גילויים בכלל מהסטרא אחרא או שזה מעורבב. האר"י אומר שזה תלוי אם המצוה

לעומת זה, נח, עד שמימי המבול לא צרו עליו הוא עוד לא ידע אם יבוא המבול או לא – זאת אומרת, זו לא דרגה של אהבה, ככה לפי עניות דעתי – לא להתפלל על רשעי דורו. "את האלקים התהלך נח", לא את מדת החסד.

בכל אופן, אין שום ספק שצריך ללכת בדרך ה' וצריך את 'דרך עץ החיים', שזו כל העבודה הפנימית, האמתית, לקיים לשם שמים. ואז אם ה' חושב שזה מתאים, אז מתחיל גילוי של מלאכים או מגידים או רוח הקודש, או בזמן שיש נבואה גם נבואה. וזה בהדרגתיות בדרך כלל. אם כי אצל מנוח שמה זה לא היה בהדרגתיות כל כך, זה היה פתאום. אבל אלה מקרים יוצאי דופן, שפתאום בא מלאך ומדבר.

לפעמים אנשים חושבים שהם הלכו בשוק וראו את אליהו הנביא. טוב, אשריכם ישראל, אמונה תמימה זה דבר טוב. האם זה באמת היה אליהו הנביא? – לך תדע... או שכן או שלא. אלה דברים של ספק.

כאן מדובר על גילויים שה' התגלה לאברהם אבינו בלי שום ספק – גם עם מלים של עידוד, גם עם נבואות מה יהיה עם אברהם אבינו, כן, גם עם הבטחות, גם עם ברית, גם עם דרישות. "לך לך" זו דרישה רצינית מאד, שכן אדם צריך לעזוב את הכל וללכת למקום בלתי נודע כי הוא לא אמר לו לאן. חכמים אומרים, למה הוא לא אמר שזה לארץ כנען? – כדי להרבות לו שכר. אז הנה, לא אומרים לצדיק את הכל, והצדיק קשה לו כי הוא לא יודע את הכל. הוא אברהם שרוצה לעשות רצונו יתברך, אבל הוא לא יודע שזו ארץ כנען. אז זה מלחיץ, לאיפה הוא הולך? הוא צריך להתכונן. הוא יוצא לדרך, הוא לא יודע במדויק לאן. וכל זה כדי להרבות לו שכר.

אנחנו רוצים שיהיה לנו נח, פחות חושבים על השכר. רוצים לעשות את העבודה במדויק, שלא נסתבך, שלא נעשה טעות. אבל לה' יתברך יש את המחשבות שלו, לכן הוא גם מנסה את הצדיקים כדי להרבות להם שכר. הוא יודע שהצדיקים בעזרת ה' יעמדו בנסיונות, כי הם רוצים לעבוד את ה', לא לעבוד את היצר הרע להבדיל. "בדרך שאדם רוצה לילך – בה מוליכין אותו", אז ודאי. אצל אברהם אבינו יש את הענין של הדבקות, כי האהבה היא ענין של דבקות. יכולה להיות גם דבקות מצד היראה, אבל זו דבקות קשה מאד, אולי אפילו משתקת, שאדם רועד מפחד מה' יתברך ופחות מרחיב את דעתו. הוא גם דבק, אבל זה יותר קשה.

אז רואים שהעבודה האמתית – וואו, כמה היא רחוקה מהדרגות שלנו היום, כמה אנחנו קטנים ורחוקים... בן אדם חושב שהוא מנהל את העולם, כל אחד יש לו דעת ודעה בעיני עצמו מה נכון מה לא נכון,

מתבונן על זה בכל החומש וגם בגמרא ובזהר, ואם הוא מתבונן טוב טוב, במשך השנים הוא לומד מזה הרבה דברים.

אז קודם כל – בודאי קיום תורה ומצוות ומעשים טובים. 'תנא דבי אליהו' מביא שאפילו יהודי אפילו גוי, אפילו אשה אפילו גבר, אפילו עבד אפילו שפחה – על פי מעשיהם שורה עליהם רוח הקודש. רוח הקודש היא לא נבואה, זו דרגה פחותה מנבואה. גם זה, גם ברוח הקודש יש דרגות. גדול בעלי רוח הקודש – דוד המלך. גדול הנביאים – משה רבינו.

אם כן, שרה אמנו היתה גדולה בנביאות מאברהם אבינו, פלא פלאים, פלא פלאים. במה זה תלוי, תיקון המדות?

כתוב בפרשה ששרה התלוננה על הגר שהתחילה להתגאות כי היא נכנסה להריון ושרה לא, והתחילה להתגאות בפני שרה, כשהיא בעצם השפחה שלה – 'שפחה כי תירש גבירתה', זה אחד הדברים הקשים. ואז מביא רש"י שהיא בעצם עשתה לה עין הרע, והיה לה נפל, ההריון הראשון נפל.

אז שרה אמנו היתה חזקה, והיתה רגישה, ידוע שהיא גם צחקה וגם בכתה, וגם היתה דעתנית כמו שאומרים היום. כל זה כמובן בהסתכלות בדרגה הקטנה שלנו, של בני דורנו, מה שרואים בפשט. אבל "תורה היא וללמוד אני צריך".

אז המדות? תיקון המדות? מה מביא להתעלות? – הכל מביא להתעלות, ואי אפשר לדעת מה הנקודה. רבינו הבעש"ט הקדוש אמר שהוא זכה למה שהוא זכה כי היה טובל במקוה הרבה, לפעמים כמה פעמים ביום. טוב, האם כל אחד שילך לטבול במקוה כמה פעמים ביום הוא יהיה הבעש"ט...? לא, ודאי שלא. והאר"י הקדוש אמר שהוא גם כן זכה בגלל השמחה של מצוה. וגם יונה הנביא זכה כי שמח בשמחת בית השואבה. כל מי שישמח בשמחת בית השואבה יקבל נבואה? – לא.

אז מובן שזה שרש הנשמה של האדם, השליחות של האדם, הדרגה, התיקון, ההתמודדות, כל המלחמות שלו נגד היצר הפרטי והיצר הכללי במחשבה דיבור ומעשה, כמה הוא עובד את ה' לשם שמים.

אולי אפשר להגיד שההבדל בין "צריך סעד לתמכו" לבין 'מתהלך מעצמו' הוא בנקודה באמת של ה'לשם שמים' – כמה האדם אוהב את ה' ורוצה לעשות רצונו ומוסר את הנפש על זה.

אז מי שאוהב לא צריכים להגיד לו, יש לו את הרגש הזה, זה בא לו מבפנים, זה בא לו מלמעלה, הוא בעצמו הולך, רץ ועושה. כן, "אל הבקר רץ אברהם" – רץ!

בבית. מצד שני, ה' מפסיק לדבר עם אברהם אבינו בגלל לוט, כי לוט היה מקולקל, הוא רצה ללכת למקום של מקולקלים. אחר כך הוא נשבה, ואברהם אבינו הולך ומסכן את חייו כדי להציל אותו. בפשט זה לא מובן. טוב, הוא הדוד שלו, בסדר... אבל עד כדי כך?!

בסוד, ממנו יצא משיח. ממנו יצא משיח, מלוט. פלא פלאים. נסתרות דרכי ה'.

עד כאן, רבותי! יהי רצון שנתחזק כולנו, ועל ידי לימוד הפנימיות ועל ידי לימוד 'דרך עץ החיים' נתעלה כולנו ותבוא הגאולה במהרה ברחמים!

המצב הזה שפתאום הסתבך לנו כאן במדינה – זה הכל משמים. לעניות דעתי, זה חלק מחבלי משיח. כמה זמן יעבור? מה יעבור, מי יודע, עד שיבוא משיח? אבל אלה לא דברים פשוטים.

ולכן חוץ מכל ההכנות המעשיות, הצבאיות וכל הדברים האלה – צריכים כולנו להתחזק בעבודת ה', כדי להמתיק את הדינים! שהכל יבוא בקלות יותר.

לחיים! לחיים! לחיים!

להתחזק בעבודתו יתברך!

בשורות טובות, ישועות ונחמות.

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.

מה צריך לעשות מה לא צריך לעשות, חושבים שמבינים בכל תחום – ואנחנו כאלה קטנים...

צריך ללמוד קצת ענוה, שזה חשוב מאד. כן, אברהם אבינו היה עניו. אז גם הענוה זה דבר חשוב מאד, גם ה'לשם שמים' זה חשוב מאד, שמירת הקדושה, שמירת הברית – חשוב מאד, אפילו עם מי אתה מתחבר.

רבינו הבעש"ט הקדוש היה מקרב את הרחוקים ואת האנשים הפשוטים, ואולי גם אנשים לא מתוקנים כי בשביל זה הוא נשלח – כדי לתקן את הדור. בשביל זה הוא נשלח, כדי לתקן את הדור. אבל פה בפרשה החיבור עם לוט היה סיבה שהסתלק ממנו הדיבור של ה' יתברך. מה יש יקר יותר לצדיק מאשר הדיבור של ה' יתברך?! זה כל חיותו! זה כל עניינו! זה כל... הוא רוצה לשמוע בקול דברו ולעשות את רצונו יתברך! מצד שני, נכון כשבאו המלאכים, שהיו האורחים של אברהם אבינו, והוא היה באמצע הביקור שה' בא לבקר אותו – הוא אמר לה': 'רק רגע. יש לי אורחים'. זאת אומרת, הלך לתפקידו, העדיף לעשות את החסד מאשר להמשיך בהתגלות ובדבקות. פלא פלאים, פלא פלאים.

אז הנה, אנחנו רואים שהגר זכתה לראות מלאכים בזכות שהיתה שפחתה של שרה ופילגשו של אברהם אבינו. היא כבר היתה רגילה לראות את המלאכים

כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א:

**להתחזק בלימוד המוסר
וללמוד בספר הקדוש
'תנא דבי אליהו', זי"ע.**

מתוך נפשי

המלחמה שבתוך המלחמה

www.rachlin.org.il

להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'

02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.

